

PROTOKOLL	PROTOKOLL NR
Biskopsmötet	2013/1
ORT	DATUM FÖR MÖTET
Göteborg	2013-01-22--23

NÄRVARANDE

Ärkebiskop Andes Wejryd, ordförande
biskoparna Ragnar Persenius, Uppsala
Esbjörn Hagberg, Karlstad
Hans Stiglund, Luleå
Hans-Erik Nordin, Strängnäs
Antje Jackelén, Lund
Thomas Söderberg, Västerås
Tuulikki Koivunen Bylund, Härnösand
Eva Brunne, Stockholm
Jan-Olof Johansson, Växjö
Martin Modéus, Linköping
Per Eckerdal, Göteborg
Åke Bonnier, Skara

Biskop Sven-Bernhard Fast hade anmält förhinder.

INBJUDNA SOM SÄRSKILT FÖREDRAGANDE

Stabschef Kerstin Alberius och utredningssekreterare Michael
Kjörling (4 §)
Avdelningschef Lisa-Gun Bernerstedt och enhetschef Inga-Lena
Arvidsson (5 §)
Generalsekreterare Helén Ottosson Lovén och planerings- och
utvecklingschef Erika Brundin (6 §)
Emanuel Karlsten, fristående konsult och journalist (10 §)

SEKRETERARE

Lena Bohman
Lars Åstrand

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-01-22--23	2013/1	2 (8)

§1

Ärkebiskopen öppnade sammanträdet med psalm 246, bibelläsning och bön.
Biskop Per Eckerdal hälsade välkommen till Göteborgs stift.

Sammanträdet öppnas

§2

Följande tilläggsärenden anmälades:

Föredragningslista

- a) **Kyrkans böcker**
Lektionarium
- b) **Prästtjänsten**
"Avkrad" präst

§3

Biskoparna Ragnar Persenius och Esbjörn Hagberg presenterade ett första utkast till ett nytt biskopsbrev om att bli präst och diakon i Svenska kyrkan.

Biskopsbrev
Att bli präst och diakon
i Svenska kyrkan
(147 §, 160 § 2012)

Samtal fördes kring vissa frågor avseende antagning till vigning och tjänst; biskopens roll i antagningskonferensen, biskopens respektive domkapitlets ansvar, rekryteringsansvarigas roll, behovsstyrda krav samt form och tid för överlämnande av beslut.

§4

Stabschef Kerstin Alberius och utredningssekreterare Michael Kjörling var inbjudna för att informera och samtala om den pågående utredningen om utförarorganisation för välfärdsrelaterad verksamhet.

Välfärdsfrågor
Utredningen om
välfärdsrelaterad
verksamhet

Under föredragningen nämndes samtal genomförda i stiftet, en befolkningsenkät utförd av Uppsala universitet, församlingsdiakoni respektive olika typer av välfärdsverksamhet, frågan om "tyngre" och "lättare" välfärd, utländska erfarenheter, politiska förväntningar (vinst och nonprofitmodell) samt olika agendor för sådan verksamhet.

Utredaren presenterade också ett utkast om vad kyrkan kan göra i tre steg.

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-01-22--23	2013/1	3 (8)

§5

Avdelningschef Lisa-Gun Bernerstedt och enhetschef Inga-Lena Arvidsson var inbjudna för att presentera en reviderad upplaga av dokumentet *Svenska kyrkans roll och uppgift i den svenska välfärden – en plattform*.

Dokumentet är ett svar på ett uppdrag från kyrkomötet och innehåller motiv, principer och värden som ska vara vägledande för nationell nivå vid formulerande av uttalanden och remissvar. Stift och församlingar kommer när dokumentet har bearbetats ytterligare att inbjudas att använda och låta sig inspireras av dokumentet.

Dokumentet talar om tre möjliga roller i samhället för Svenska kyrkan; som röstbärare och påverkansaktör, som utförare av välfärdstjänster och som samverkanspart. Det är inte ett dokument som talar om diakoni i dess helhet.

Biskoparna uttryckte sin uppskattning över dokumentet och poängterade några saker, bland annat att det är viktigt att Svenska kyrkan är oberoende samt att vår kristna utgångspunkt behöver formuleras ännu tydligare.

Efter ytterligare bearbetning kommer dokumentet att föreläggas kyrkostyrelsen.

Välfärdsfrågor

Svenska kyrkans roll och uppgift i den svenska välfärden – en plattform
(157 § 2012)

§6

Generalsekreterare Helén Ottosson Lovén och planerings- och utvecklingschef Erika Brundin informerade och samtal fördes om aktuella frågor:

- Positionspapperet *Svenska kyrkans sammanställning av intagna positioner om att främja fred genom begränsad handel med krigsmateriel* som behandlas i kyrkostyrelsens protokoll § 172 ska sändas ut till biskoparna.
- Stiftsstyrelseöverläggningen den 21 mars kommer att behandla strategin för undervisning och mission samt frågan om diakonernas ställning och uppgifter. Med inbjudan följer några frågor i förhoppningen att stiftet hinner bearbeta dessa inför överläggningen.
- Kyrkohandboken.
- Aktuella utredningar.
- Svenska kyrkans relation till staten, kring folkbokföringsfrågan och begravningsfrågan har inget hörts. En utredning om nya begångelsemetoder med Knut Weibull som utredare ska lämna sitt förslag 1 juli.
- Universitetskanslersämbetet har framfört önskemål om att Svenska kyrkan deltar i utvärdering av teologutbildningen. Uppdraget har gått till Ingegerd Sjölin.
- Prästlönnettillgångarna och äganderättsfrågan, ett möte på tjänstemannanivå med Socialdepartementet kommer att hållas i februari.

Kyrkostyrelsen

Generalsekreterarens rapport

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-01-22--23	2013/1	4 (8)

- Prästlönertillgångar och skattedeklarationer. Skatteverket har beslutat att tills vidare taxera PLT som 13 subjekt, i avvaktan på beslut om äganderätten. Det är viktigt att vi är enhetliga i våra svar och att inte någon stiftsförvaltning på eget bevåg går vidare med frågan.
- En delstrategi kring kommunikation, digital kommunikation och närvaro kommer att presenteras för kyrkostyrelsen under våren.
- Utbildningsfrågorna och konsekvenserna för prästutbildningen.
- Gemensam IT-plattform, GIP, från och med 2013 fördubblas införandetakten.
- Gemensamt administrativt stöd, GAS, som bland annat berör ekonomi-hantering och lönesystem. Pilotprojekt planeras och sätts igång i Skara och Stockholms stift.

§7

Biskopsmötet samtalade i augusti 2012 om de så kallade drop-in-dopen och uppdrog åt sekretariatet att samla in dokumentation över erfarenheter av dessa dop. En sådan sammanställning förelåg och redovisades enligt **prot. bil. 1**.

Dop
Drop-in-dop
(103 § 2012)

Biskoparna konstaterade att kyrkoordningen reglerar att undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära alltid ska föregå ungas och vuxnas dop. Samtidigt visar den samlade erfarenheten att när vuxna vill bli döpta under drop-in-dop är det inte en plötslig ingivelse utan något som bottnar i längtan och olika slag av förberedelse under längre tid.

Biskoparna var överens om att det finns anledning att tillitsfullt låta den pastoral praxisen visa vägen framöver för fortsatt arbete kring olika former av dopgudstjänster.

§8

Biskoparna återupptog sitt samtal kring skolavslutningar och frågor kring upplåtande av kyrka. Kyrkoordningens regler kring detta återfinns i kap. 41. I biskopsbrevet *Det heliga rummet Om upplåtelse av kyrka* från 2001 behandlas också dessa frågor.

Kyrkorummet
Upplåtande av kyrka
(162 § 2012)

Biskoparna var överens om att några nya riktlinjer för detta inte ska formuleras. Frågorna hör hemma i de lokala sammanhangen och ska lösas utifrån den lokala kontexten. Tillitsfulla relationer mellan samhället, skolan och församlingen är det mest avgörande. Det är också viktigt att tala om hur församlingen kan bidra till skolans arbete på många olika sätt och i olika former.

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-01-22--23	2013/1	5 (8)

§9

Biskoparna samtalade om behovet av att skapa och upprätthålla en inre solidaritet, **Vigningstjänsten**
inte minst inom vigningstjänsten. Den inre solidariteten

Kyrkoordningen bygger, liksom tanken på relationen mellan de olika delarna av Svenska kyrkan, på en solidaritet med varandra. Solidariteten och förpliktigandet till varandra visar sig ofta i det lilla. Detta blir inte minst viktigt när stora pastorat riskerar att upplevas som "stift i stiftet".

§10

Emanuel Karlsten, fristående konsult och journalist, var inbjuden för att hålla ett pass om sociala medier. Den övergripande frågan var "hur kan kyrkan använda sociala medier?". **Kommunikationsfrågor**
Sociala medier

Emanuel Karlsten gick bland annat igenom de sociala medier som är aktuella idag samt hur och i vilken utsträckning dessa används.

§11

I skrivelsen till kyrkomötet 2012 om strukturfrågor aviserade kyrkostyrelsen att frågan om vård och underhåll av kyrkobyggnader, fastigheter och utjämningsystemet behöver utredas.

Kyrkostyrelsen beslutade i december om direktiv för en utredning om Svenska kyrkans fastighetshantering och utjämningsystem.

Biskopsmötet beslutade

att utse biskop Åke Bonnier till biskopsmötets representant i utredningen.

Biskopstjänsten
Ledamot i utredningen om Svenska kyrkans fastighetshantering och utjämningsystem

§12

Vid biskopsmötet i oktober 2012 fördes ett längre samtal om mission, bland annat med utgångspunkt i det pågående arbetet i Nämnden för internationell mission och diakoni. **Undervisning**
Samtal om undervisning

Ett motsvarande samtal om undervisning hade nämnts som önskvärt. Biskoparna konstaterade att begreppet undervisning är så brett att det behöver begränsas inför ett särskilt samtalstillfälle.

Ett samtal om undervisning som främst har att göra med församlingens grundläggande uppgift får bli temat för biskopsmötet måndagen den 8 april.

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-01-22--23	2013/1	6 (8)

Biskoparna Per Eckerdal och Tuulikki Koivunen Bylund förbereder och leder samtalet.

§13

Teologiska kommitténs uppdrag att bearbeta frågor kring synd, skuld och förlåtelse kommer att resultera i en bok. Två skribenter, Jesper Svartvik och Thomas Ekstrand, är vidtalade.

Teologiska kommittén
Aktuella frågor

Kring uppdraget att bearbeta frågor kring naturvetenskap och livstolkning pågår fortfarande förberedelsearbetet.

Boken *Exploring a heritage Evangelical Lutheran Churches in the North*, som skrivits inom kyrkokansliets forskningsenhet, delades ut till biskoparna.

§14

Vid ett besök från Evangelical Lutheran Church in America den 12 december handlade samtalet bland annat om de gemensamma kontakter som hos oss handläggs inom den internationella avdelningen, främst Etiopien och Mekane Yesus.

Information
Ärkebiskopens möten

Den 18 december besöktes ärkebiskopen av Israels nye ambassadör i Sverige Isaac Bachman.

LWF:s generalsekreterare Martin Junge har på sin hemsida på ett balanserat sätt kommenterat beslutet inom katolska kyrkan att godkänna så kallade ordinat. Junge påtalar att det är olyckligt inte minst inför reformationsjubileet 2017.

§15

En programskiss för biskopsmötets retreatvecka 8-12 april presenterades. Veckan tillbringas på Allégården Kastlösa och retreaten leds av biskop emerita Caroline Krook.

Biskopsmötet
Biskopsmötets retreat

§16

I internationella nämndens arbete med identitetsfrågan planerar man att producera en folder, en teologisk text till den strategiska planen och ett längre teologiska dokument.

**Nämnden för
internationell mission
och diakoni**
Aktuella frågor

Biskop Hans-Erik Nordin ville höra biskopsmötets synpunkter avseende några vägval i skrivsätt, några teologiska innehållsliga frågor samt hur nämnden

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-01-22--23	2013/1	7 (8)

kommunicerar med omvärld och församlingar.

§17

Lektionariet finns sedan 1 advent att tillgå på Svenska kyrkans webb. Det har visat sig att det nu finns möjlighet att också göra det tillgängligt som en app att ladda ner i till exempel en smartphone. Biskopsmötets tillstyrker detta men poängterar att lektionariet i så fall måste kompletteras med evangeliebokens texter.

Kyrkans böcker
Lektionarium
(76 § 2010, 3 §, 34 §,
58 §, 73 §, 117 § 2011,
37 § 2012)

§18

Biskop Antje Jackelén informerade om en korrespondens med Evangelisk Luthersk Mission Bibeltrogna Vänner. Ärendet gällde en medarbetare hos dem som förlorat behörigheten att utöva vigningstjänsten som präst i Svenska kyrkan, men som fortfar att använda prästskjorta.

Prästtjänsten
"Avkragad" präst
(81 § 2010, 118 § 2012)

Det är inte möjligt att förbjuda detta, men personen i fråga ger en vilseledande uppgift om sin tillhörighet och sitt uppdrag. Biskoparna konstaterade att med prästskjortan associeras för de flesta ett stort förtroende och en positiv förväntan, som det är mycket besvärande att det kan missbrukas.

§19

- a) Rapport från partnerbesök i Uganda (Kristin Molander och Stig Lundberg)
- b) Rapport från installation av ny patriark i Kairo
- c) Rapport från Ortodoxa samtalsdagar
- d) Domkapitelsbeslut, Härnösands stift
- e) Samtalsrapport, Forum för Prästvigda kvinnor (Eva Brunne och Jan-Olof Johansson)
- f) Biskopsmötets kommande sammanträden
- g) EFS riktlinjer
- h) Ny ordförande i Sigtunastiftelsen (muntlig rapport Tuulikki Koivunen Bylund)

Meddelanden

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-01-22--23	2013/1	8 (8)

§20

Ärkebiskopen avslutade biskopsmötets överläggningar och tackade biskop Per
Eckerdal för värdskapet.

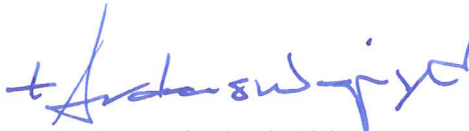
Avslutning

Vid protokollet

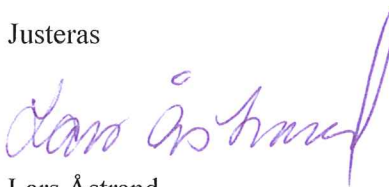
Lena Bohman

Justeras

Anders Wejryd, ärkebiskop

Justeras

Lars Åstrand

DOKUMENT			SIDA
Erfarenhetsdokumentation			1(1)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Lena Bohman	2013-01-22		

Drop-in-dop

Biskopsmötet samtalade i augusti 2012 om de så kallade drop-in-dopen och uppdrog åt sekretariatet att samla in erfarenhetsdokumentation inför ett fortsatt samtal.

Drop-in-dop har genomförts i många församlingar runt om i landet. Redan tidigare sammanställd dokumentation eller svar med anledning av en fråga från mig har inkommit från församlingar i Västerås, Stockholms, Strängnäs och Karlstads stift, i omfattning allt från några rader i ett mail till flersidiga dokument. Frågan har inte ställts till alla stift.

De erfarenheter som förmedlas kan sammanfattas i några punkter:

1. Många, både anställda och frivilliga medarbetare, har varit engagerade vilket medverkat till att dessa dop upplevs som mer "hela församlingens angelägenhet" än andra dop.
2. Man har förberett och planerat så att såväl det administrativa, med anmälan och dopbevis, som dopsamtalet fått en tydlig plats i programmet. (Detta beskrivs dock endast i de mer omfattande rapporterna.)
3. Dopgudstjänsterna blev väldigt starka upplevelser, eftersom man var så koncentrerad på just dopet den här dagen och för familjerna bland annat eftersom de inte behövde tänka på de praktiska arrangemangen.
4. Många har uttryckt en längtan efter att bli döpt och att förklaringen "att det bara inte blivit av tidigare", inte längre gällde när nu församlingen på ett så enkelt och generöst sätt bjöd in och ordnade det praktiska.
5. Förberedelsearbetet är väldigt viktigt. Dels arbetsfördelning och praktiska frågor för alla medverkande, dels att informera och bjuda in genom olika kanaler.
6. Kritiken har främst handlat om huruvida det blir några riktiga dopsamtal. Erfarenheterna säger att det många gånger blir "riktigare" samtal. Det kan dels bero på att de som kommer är mer motiverade än vid andra doptillfällen, dels på att hela upplevelsen är koncentrerad till en dag så att samtalet och gudstjänsten mer tydligt hör samman och samtalet handlar om innehållet, inte det praktiska arrangemanget.
7. En annan kritisk synpunkt har handlat om benämningen, drop-in-dop, och där menar de engagerade att det ska försvaras därför att det är ett begrepp som är enkelt att förstå för gemene man.